

МІСЬКА ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА
«Забезпечення належної та безперебійної роботи Запорізького
комунального підприємства міського електротранспорту
«Запоріжелектротранс»

1. Мета програми

Забезпечення стабільної роботи Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «Запоріжелектротранс».

2. Склад проблеми, шляхи і способи її розв'язання

Підприємство «Запоріжелектротранс» з 01.01.2016 р. за рахунок власних обігових коштів експлуатує 120 трамваїв, 101 тролейбус та 16 автобусів, 99,2 км трамвайної колії, 477,432 км, 6 трансформаторних підстанцій та 30 тягових перетворювальних підстанцій. В процесі забезпечення технічних оглядів і ремонтів трамваїв та тролейбусів задіяні виробничі площі в обсязі більше 18 тис.кв.м, спецтехніка (вантажні автомобілі, спеціальні автомобілі контактної мережі, трактори, екскаватори, ін.).

Підприємство «Запоріжелектротранс» не має в потрібному обсязі обігових коштів. У попередні роки витрати на забезпечення пільгових перевезень окремих категорій громадян за рахунок субвенції з державного бюджету складала лише 40-50 відсотків, що негативно вплинуло на розмір власних обігових коштів та фінансовий стан підприємства «Запоріжелектротранс».

Протягом 2016 року компенсація пільгового проїзду в електротранспорті та автобусах підприємства «Запоріжелектротранс» забезпечувалась з бюджету міста. При потребі у пільгових перевезеннях на рік – 77076,961 тис.грн., обсяг компенсації склав 44414,192 тис.грн. (рівень забезпечення – 57,6%).

Зменшення обсягів пасажирських перевезень і власних доходів підприємства «Запоріжелектротранс» пов'язано з погіршенням технічного стану рухомого складу – зменшенням випуску та часу роботи трамваїв, тролейбусів і автобусів на маршрутах, збільшенням повернень рухомого складу до депо та парків з технічних причин, простоїв з причин аварійних відключень контактної та кабельної мереж, ін. Для збереження випуску на підприємстві проводяться заявочні ремонти вузлів і агрегатів і рухомий склад виходить на маршрути. Щомісячні витрати із власних надходжень підприємства «Запоріжелектротранс» на придбання матеріалів і запасних частин здійснюються в недостатньому обсязі.

Власні доходи підприємства «Запоріжелектротранс» у 2016 році очікуються в обсязі 41680,000 тис.грн., в т.ч. від перевезення пасажирів – 36650,000 тис.грн.,

На виконання положень Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», вимог чинного

законодавства з питань оплати праці протягом 2016 року на підприємстві «Запоріжелектротранс» запроваджені мінімальні соціальні гарантії - законодавча мінімальна заробітна плата 1450 грн. з 01.05.2016р., 1600 грн. з 01.12.2016р., та відповідно, мінімальна тарифна ставка робітника 1 розряду у розмірі 120% законодавчої мінімальної заробітної плати -1740 грн. і 1920 грн.

Проектом Державного Бюджету України на 2017 році передбачено запровадження законодавчої мінімальної заробітної плати 3200 грн.

Для сповільнення темпів зростання фонду оплати на підприємстві «Запоріжелектротранс» здійснюються заходи з оптимізації чисельності працюючих, оптимізації графіків роботи, мінімізація понадурочних годин роботи, жорсткий контроль виконання плану по доходам кондукторами та водіями трамвая і тролейбуса, оптимізації графіків руху трамваїв та тролейбусів.

В зв'язку із недостатнім обсягом власних обігових коштів підприємство «Запоріжелектротранс» не спроможне забезпечити своєчасну виплату заробітної плати з нарахуваннями працівникам, виплати, які забезпечують стабільні пасажирські перевезення, та вимушене звертатися за допомогою до міської ради.

Зважаючи на важливу роль Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «Запоріжелектротранс» для міста Запоріжжя, необхідність фінансової підтримки з міського бюджету для виплати заробітної плати з нарахуваннями, здійснення інших видатків, що забезпечують належну та безперебійну роботу з перевезення пасажирів, є нагальною потребою.

Згідно чинного законодавства, Київською Державною регіональною технічною інспекцією міського електротранспорту щорічно проводиться загальнообов'язковий технічний огляд об'єктів міського електротранспорту на відповідність вимогам Правил експлуатації трамвая та тролейбуса, видається право на експлуатацію рухомого складу, контактної мережі, тягових перетворювальних підстанцій та трамвайного шляху. Згідно висновку державного технічного огляду протяжність контактної мережі, що не відповідає вимогам Правил експлуатації трамвая та тролейбуса, становить 40,6 км, в тому числі на ділянці від вул. Кіяшко по вул. Кремлівській (вул. Сергія Синенка) – 4 км.

На ділянці від вул. Кіяшко по вул. Кремлівській (вул. Сергія Синенка) проводились роботи з профілактичних оглядів та ремонтів, з часткової заміни окремих ділянок контактного дроту. Контактна мережа на вказаній ділянці в результаті тривалої експлуатації вичерпала свій технічний ресурс, знос контактного дроту і підвісної арматури становить 45% і не відповідає вимогам Правил експлуатації трамвая та тролейбуса. Такий стан контактної мережі може становити загрозу безпеці пасажирських перевезень.

Для покращення якості та здійснення безпечних перевезень на вказаній ділянці за рахунок підвищення технічних показників контактного дроту, підтримуючих та фіксуючих пристроїв потрібно провести реконструкцію контактної мережі тролейбусу протяжністю 3,757 км у два дроти та виконати наступні роботи:

- заміну контактного дроту тролейбусу, поперечин, спецчастин,
- модернізацію системи ізоляторів, які мають вищі технічні характеристики, ніж діючі - ІН-17/400-2 та ІЕ-10,
- заміну у процесі робіт арматури та вузлів контактної мережі.

Проект реконструкції контактної мережі тролейбусу від вул.Кіяшко (т.А) по вул.Кремлівській (т.Б) (вул. Сергія Синенко) отримав позитивний експертний звіт філії ДП «УКРДЕРЖБУДЕКСПЕРТИЗА» в Запорізькій області №08-0023/1-13 від 05.03.2013р. Згідно зі звітом, кошторисна вартість робіт складала 1612,586 тис.грн.

Враховуючи збільшення вартості матеріальних витрат, підприємством «Запоріжелектротранс» за згодою КП «Управління капітального будівництва» проведено коригування проектно-кошторисної документації. Згідно із експертним звітом ДП «УКРДЕРЖБУДЕКСПЕРТИЗА» від 10.06.2016 щодо розгляду кошторисної частини проектно-кошторисної документації за робочим проектом «Реконструкція контактної мережі тролейбусу від вул.Кіяшка (т.А) по вул.Кремлівській (т.Б) м.Запоріжжя (коригування)» кошторисна вартість робіт складала 2571,658 тис.грн.

Протягом 2016 року очікується освоїти кошти в сумі 1000,000 тис.грн. для закупівлі матеріалів та спецчастин для контактної мережі. Є потреба у завершенні у 2017 році реконструкції на вказаній ділянці.

Реконструкція контактної мережі суттєво покращить технічний стан контактної мережі міського електротранспорту по тролейбусу, сприятиме економному споживанню електроенергії та подовженню терміну служби контактного дроту за рахунок підвищення показників якості струмознімання, сприятиме безпечним пасажирським перевезенням на ділянці.

За останні роки трамваї в місті Запоріжжі не оновлювалися, їх технічний стан в цілому не відповідає сучасним вимогам. Із 120 трамваїв 119 од. (99,2%) відпрацювали свій нормативний термін (15 років). Питома вага пасажирських перевезень трамваєм у загальному обсязі пасажироперевезень більше 69,4%. Щоденно на маршрути міста виходять 75-76 трамваїв, якими користується більше 105,0 тис.пасажирів.

Середній вік трамваїв – 30,09 років. Останнє придбання 1 нового трамвая К-1 - 2008 рік.

Спеціалістами підприємства «Запоріжелектротранс» опрацьована методика щодо проведення на трамваях Т-3 заміни старого кузова (чеського виробництва) на новий з низьким рівнем полу та заміною контакторно - реостатної системи управління на транзисторно - імпульсну енергозощадливу систему управління трамваєм.

Компанією постачається новий кузов. На новому кузові трамвая встановлено комплект транзисторно-імпульсного обладнання, сучасні торцеві частини зі склінням, пісочниці із електронним приводом, сучасні комплекти дверей з електроприводом, склоочисник, панель управління в кабіні водія трамваю, закладні частини для встановлення комплектуючих (сидінь, пісочниць, дахового обладнання, ін.).

Подальша комплектація вагону проводиться підприємством «Запоріжелектротранс» на власній виробничій базі - докомплектація кузова,

його збирання, регулювання, налаштування з використанням сучасного обладнання – ноутбуку, капітальний ремонт 2 трамвайних візків.

В зв'язку із зміненням конструкції вагону (заміна старого кузова чеського виробництва на новий вітчизняного виробництва з частково низьким рівнем полу) та зміненням системи управління потребується проведення науково-технічних робіт з програмою прийомо-здавальних випробувань на відповідність відремонтованого вагону технічним умовам для даного типу рухомого складу.

У 2016 році на виконання міської цільової програми придбано комплектуючі матеріали для капітального ремонту першого трамваю Т-3. Мається потреба у збільшенні кількості трамваїв, яким проводитиметься капітальний кузова із заміною системи управління у 2017 році.

Окрім проведення капітального ремонту трамваю Т-3 із заміною кузова є потреба у суттєвому поліпшенні технічного стану трамваїв - у проведенні капітального ремонту трамваїв Т-3М. Проведення поточного ремонту із заміною окремих запасних частин або агрегатів не дає позитивного результату, оскільки через деякий час несправності виникають в інших вузлах рухомого складу.

Власних обігових коштів у підприємства «Запоріжелектротранс» недостатньо для проведення капітальних ремонтів у повному обсязі, оскільки більша їх частина направляється на виплату заробітної плати та першочергові платежі – оплату енергоносіїв, податки, збори, паливно-мастильні матеріали, ін.

Для покращення технічного стану міського електротранспорту і якості пасажирських перевезень (підвищення на маршрутах кількості трамваїв), доходів від перевезення пасажирів, є потреба у фінансуванні з бюджету міста видатків на проведення капітального ремонту трамваїв, трамвайних візків. Ремонти будуть проводитись власними силами на базі трамвайного депо №1 (вагоноремонтні майстерні) підприємства «Запоріжелектротранс».

Для покращення якості перевезень трамваями є потреба у капітальному ремонті трамвайних візків, які забезпечують безпеку перевезень трамваями.

На підприємстві виходять на маршрути 31-34 трамваї Т-3, які були випущені і прийняті в експлуатацію в період з 1977 по 1987 роки. Останній капітальний (середній) ремонт трамвайних вагонів типу Т3 було проведено в 2009 році.

Згідно ПЕТТ і наказу № 120 від 03.12.91 «Про затвердження системи технічного обслуговування і ремонтів рухомого складу міського електротранспорту» всі трамвайні вагони повинні проходити капітальний ремонт з заміною основних частин, включаючи базові для відновлення справності рухомого складу, кожні 100 тис.км.

На сьогоднішній день всі вагони типу Т-3, в тому числі і трамвайні візки, від останнього капітального ремонту мають перепробіг більше 300тис.км.

Капітальний ремонт трамвайних візків дозволить здійснювати безпечні пасажирські перевезення в місті Запоріжжі.

На сьогоднішній день наявна проблема захисту тягової мережі на міському електротранспорті. Є потреба в облаштуванні 5 тягових перетворювальних підстанцій міського електротранспорту системою моніторингу та захисту тягової мережі. Захист тягових мереж забезпечується шляхом безперервного контролю динаміки зміни струму і напруги в тяговій мережі. У разі перевищення заданих параметрів захисних функцій система подає команду на

відключення швидкодіючого вимикача, що дозволяє попередити потенційні возгоряння у мережі і захист від загоряння рухомого складу, забезпечити безпеку пасажирів в салоні трамвая і тролейбуса.

Системою моніторингу та захисту тягової мережі будуть облаштовані підстанції, що забезпечують енергопостачання на протяжних ділянках з високою інтенсивністю руху.

В місті Запоріжжі соціально значимим та пріоритетним визначено використання автобусів класу 1, 2 (місткість салону від 40 до 100 чол.).

На сьогоднішній день для мешканців міста Запоріжжя суттєве значення має питання задоволення потреби у впорядкованій системі громадських перевезень, прискорення оновлення парку громадського пасажирського транспорту комфортабельним економічним рухомим складом.

Автобуси великої місткості Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «Запоріжелектротранс» здійснюють пасажирські перевезення на міському маршруті №38 БК ЗАЛК - вул. маршала Судця - БК ЗАЛК», обслуговуючи мешканців Хортицького району міста Запоріжжя.

Як показують спостереження, автобуси повністю затребувані у пасажирських перевезеннях, характеризуються високою наповнюваністю, особливо у години «пік», що погіршує безпеку та якість перевезень.

Мешканці міста неодноразово зверталися до міської ради щодо покращення стану перевезень на вулицях міста. Щорічне придбання пасажирського рухомого складу обмеженої кількості рухомого складу для підприємства «Запоріжелектротранс» не забезпечують на сьогоднішній день повною мірою потребу у безпечних та якісних пасажирських перевезеннях. Кардинальне і в короткий термін поліпшення якості пасажирських перевезень у місті Запоріжжі забезпечить закупівля 35 автобусів великої місткості на умовах фінансового лізингу.

Закуплені у фінансовий лізинг 35 нові великі комфортабельні автобуси будуть направлені на маршрути, які обслуговують пасажирів по проспекту Соборному та іншим маршрутним напрямкам, працюватимуть з інтервалом руху 10хв. – максимальним інтервалом для залучення платних пасажирів з середнім та низьким рівнем платоспроможності.

Для покращення якості і безпеки пасажирських перевезень є потреба у закупівлі ще 50 автобусів великої місткості у фінансовий лізинг.

Використання лізингових закупівель:

- дозволить у короткий термін збільшити кількість автобусів на вулицях міста на 35 одиниць та забезпечить комфортне та якісне перевезення 65,0 тис.пасажирів на день та 23400,0 тис.пасажирів на рік;

- сприятиме підтримці на належному рівні екологічної ситуації (двигуни автобусів відповідають європейським стандартам Євро-5);

- покращить умови обслуговування пасажирів з обмеженими можливостями (автобуси облаштовані відкидним трапом для заїзду інвалідного візка);

- сприятиме збільшенню пропускної спроможності автомагістралей міста Запоріжжя, уникненню затримок руху, аварійних ситуацій;

- сприятиме поліпшенню фінансового стану підприємства «Запоріжелектротранс» за рахунок збільшення доходів від перевезень пасажирів додатковими 35 автобусами великої місткості.

Складовою підвищення ефективності роботи міського електротранспорту та покращення якості обслуговування мешканців міста є застосування системи моніторингу та диспетчеризації транспортних засобів (GPS) із впровадженням програмного забезпечення та облаштування інтерактивних інформаційних табло на зупинках електротранспорту.

Метою облаштування системи моніторингу та диспетчеризації транспортних засобів (GPS) є:

1. Організація оперативного управління рухом міського електротранспорту в місті Запоріжжі.

2. Створення об'єднаної системи моніторингу та диспетчеризації транспортних засобів (GPS) в єдину систему міського пасажирський транспорту міста Запоріжжя (автотранспорту та електротранспорту).

3. Оперативне управління рухом міського пасажирського транспорту міста Запоріжжя (автотранспорту та електротранспорту) в межах загальноміської транспортної мережі з єдиного диспетчерського центру.

Впровадження системи (GPS) на підприємстві «Запоріжелектротранс» дозволить вирішувати задачі:

1. Планування даних.

2. Диспетчерського оперативного керування транспортними засобами на маршрутах.

3. Формування звітів про роботу водіїв, кондукторів та транспортних засобів.

4. Поліпшення якості обслуговування пасажирів за рахунок отримування пасажирами на інтерактивних екранах у режимі он-лайн інформації щодо часу підходу трамваїв і тролейбусів до зупинок електротранспорту, ін.

5. В подальшому забезпечення можливості роботи в салоні транспортної одиниці додаткового обладнання для розширення функцій (відеокамер спостереження, валідатора, пристроїв з обліку перевезених пасажирів, системного оголошення зупинок, датчиків контролю електроенергії, палива, ідентифікації водіїв та кондуктора, ін.) для забезпечення впровадження на міському електротранспорті та автобусах безготівкової системи оплати за проїзд, ін.).

У ході впровадження заходу передбачається:

На 1 етапі:

- встановлення пристроїв моніторингу GPS на трамваях (90 од.), тролейбусах (60 од.), автобусах (16 од.) та автотранспортних засобах служби шляху, автотранспортного цеху, трамвайного депо і тролейбусних парків в залежності від долі участі у технологічному процесі (14 од.) - всього 180 одиниць,

- встановлення на 8 зупинках електротранспорту 16 інтерактивних інформаційних табло, з блоком живлення від контактної мережі що дозволить пасажирам у режимі он-лайн отримувати інформацію щодо підходу трамваїв і тролейбусів до зупинок,

- облаштування 1 робочого місця центрального диспетчера,

- впровадження базового програмного забезпечення.

На 2 етапі :

- встановлення на 24 зупинках електротранспорту 48 інтерактивних інформаційних табло з блоком живлення від контактної мережі, що дозволить пасажирам у режимі он-лайн отримувати інформацію щодо підходу трамваїв і тролейбусів до зупинок,

- облаштування робочого міста 3 диспетчерів (у трамвайному депо та двох тролейбусних парках),

- розробка програмного забезпечення з розрахунку техніко-економічних показників роботи по трамваю, тролейбусу та автобуса.

- встановлення на 1 од. рухомого складу додаткового обладнання для розширення функцій (відеокамер спостереження, валідатора, пристроїв з обліку перевезених пасажирів, системного оголошення зупинок, датчиків контролю електроенергії, палива, ідентифікації водіїв та кондуктора, ін.) для забезпечення впровадження на міському електротранспорті та автобусах безготівкової системи оплати за проїзд, ін.).

Окупність витрат на впровадження системи моніторингу та диспетчеризації транспортних засобів (GPS) із впровадженням програмного забезпечення становить близько 3 років.

Впровадження системи (GPS) дозволить поліпшити якість пасажирських перевезень за рахунок отримання пасажирами інформації щодо руху електротранспорту, зменшити витратну частину підприємства «Запоріжелектротранс» за рахунок вивільнення диспетчерського персоналу – чергових з організації пасажирських перевезень (без центральних диспетчерів).

Вивільненим працівникам пропонуватиметься робота на підприємстві «Запоріжелектротранс» на посадах кондуктора, чергового з реєстрації пасажирів-контролерів квитків на міському електротранспорті, які затребувані на підприємстві.

У 2016 році у рамках впровадження 1 етапу заходу проведено процедуру закупівель, проте всі 7 учасників відхилено в зв'язку із невідповідністю технічним умовам. Мається потреба у забезпеченні впровадження системи (GPS) у повному обсязі протягом 2017 року.

Підприємством «Запоріжелектротранс» сумісно з управлінням транспортного забезпечення та зв'язку опрацьовуються заходи з покращення транспортного забезпечення мешканців міста, які впроваджуватимуться у подальшому за рахунок бюджету розвитку:

1. Комплексна реконструкція контактної мережі тролейбуса в районі площі Металістів для організації тролейбусного сполучення між Космічним житловим масивом та Південним житловим масивом (поворот з пр.Соборного (сторона вокзалу Запоріжжя-1) на вул.Космічну).

2. Організація нового трамвайного маршруту сполученням «Запоріжжя Ліве - вокзал Запоріжжя-1» через транспортну площу (правий поворот).

3. Відновлення тролейбусного сполучення до комбінату «Запоріжстапель».

4. Подовження трамвайного маршруту №14 – «Автострада» - «Цирк» із відповідним збільшенням трамваїв на маршруті.

3. Завдання і заходи

Завдання та заходи програми щодо забезпечення стабільної роботи Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «Запоріжелектротранс» приведені у додатку 1.

4. Обсяги та джерела фінансування

Фінансування заходів програми здійснюється за рахунок коштів бюджету міста Запоріжжя та інших джерел, не заборонених законодавством (додаток 2).

Виконання зобов'язань по договору фінансового лізингу до 2020 року здійснюється за рахунок коштів бюджету міста та/або власних коштів підприємства.

Погашення зобов'язань по договору фінансового лізингу за рахунок власних коштів підприємства здійснюється за рахунок коштів, отриманих від пасажирських перевезень по економічно обґрунтованим тарифам.

5. Очікуваний результат

Кількісні та якісні показники, які передбачається досягнути в результаті виконання програми, приведені у додатку 3.

6. Координація та контроль за ходом виконання програми

Управління з питань транспортного забезпечення та зв'язку міської ради здійснює організацію та контроль за ходом виконання програми.

Замовник та одержувач бюджетних коштів комунальне підприємство «Управління капітального будівництва» для виконання заходів, передбачених завданням 1 програми, надає управлінню з питань транспортного забезпечення та зв'язку міської ради щомісячні звіти щодо обсягів використання коштів в термін до 3 числа місяця, наступного за звітним.

Одержувач бюджетних коштів Запорізьке комунальне підприємство міського електротранспорту «Запоріжелектротранс» надає управлінню з питань транспортного забезпечення та зв'язку міської ради щомісячні звіти щодо обсягів використання коштів за програмою в термін до 3 числа наступного за звітним.

Секретар міської ради

Р.О.Пидорич